

**ANALIZA ZDRAVSTVENOG STANJA
ODRASLOG STANOVNIŠTVA
SREMSKOG OKRUGA ZA 2006. GODINU**

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku Srbije na teritoriji Sremskog okruga živi 335204 stanovnika. U ukupnom broju stanovništva ženski pol je dominantniji sa 51 % učešća. Stanovništvo pripada vrlo staroj populaciji jer je udeo stanovništva starijeg od 65 godina u opštoj strukturi preko 10%. Stopa nataliteta je niska i iznosi 9,8/1000 stanovnika a opšta stopa mortaliteta na teritoriji Sremskog okruga je visoka i iznosi 14,6/1000. Kao rezultat smanjenog broja živorodjenih i povećanog broja umrlih smanjio se i porast broja stanovništva što ukazuje na pad stopa prirodnog priraštaja. Za okrug Srema on iznosi – 4,8.

Vodeći uzroci smrti odraslog stanovništva su:

- bolesti kardiovaskularnog sistema (58%)
- maligniteti (18%)

Najredji uzroci smrtnosti su :

- trudnoća, radjanje, babinje
- bolesti mišićno koštanog sistema
- bolesti krvi i krvnih organa
- duševni poremećaj

Uzroci umiranja u sremskom okrugu	broj	%
bolesti sistema krvotoka (I)	2952	70,47
tumori (C)	485	11,58
simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi (R)	284	6,78
bolesti sistema za disanje (J)	148	3,53
bolesti sistema za varenje (K)	72	1,72
povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora (S)	49	1,17
bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem (E)	48	1,15
bolesti nervnog sistema (G)	35	0,84
povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora (T)	34	0,81
bolesti mokraćno-polnog sistema (N)	26	0,62
drugi spoljašnji uzroci povredjivanja (X)	13	0,31
drugi spoljašnji uzroci povredjivanja (Y)	10	0,24
zarazne bolesti i parazitarne bolesti (A)	7	0,17
tumori i bolesti krvotvornih organa i poremećaji imuniteta (D)	6	0,14
duševni poremećaji i poremećaji ponašanja (F)	6	0,14
drugi spoljašnji uzroci povredjivanja (W)	6	0,14
bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva (M)	3	0,07
bolesti kože i bolesti potkožnog tkiva (L)	2	0,05
stanja u porodjajnom periodu (P)	1	0,02
saobraćajni udesi (V)	1	0,02
faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom (Z)	1	0,02
ukupno:	4189	100

Grafikon br 1 : Struktura mortaliteta u Sremskom okrugu za 2006 god

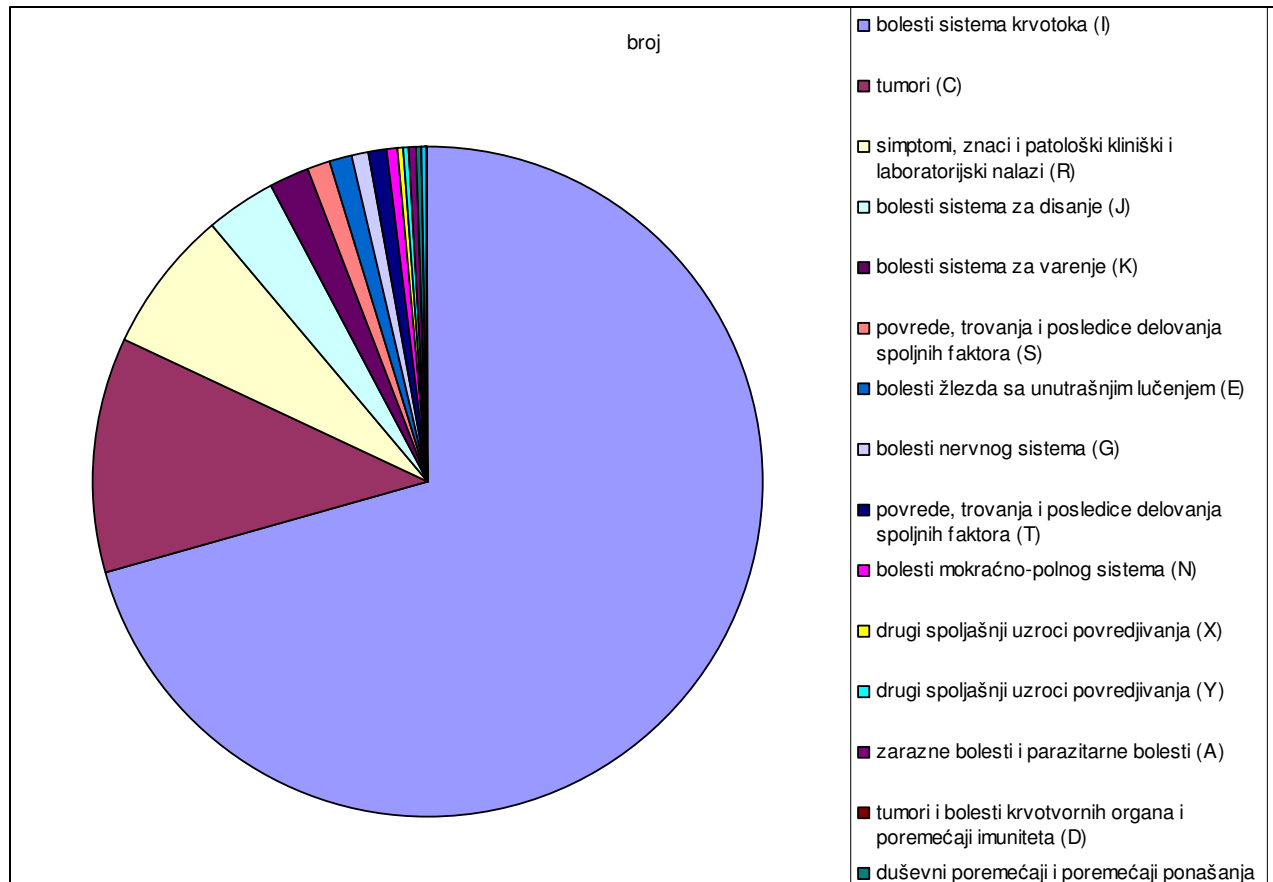

Tabela br 2: Najčešći uzroci smrtnosti u Sremskom okrugu :

Najčešće bolesti umiranja u Sremskom okrugu		
	broj	%
I50	1110	26,50
I42	614	14,66
I46	395	9,43
I21	293	6,99
I63	190	4,54
ostale	1587	37,88
ukupno mortalitet	4189	100

C grupa		
šifra	broj umrlih	procenat
C34 (pluća i dušnika)	125	2,98
C16 (želudca)	38	0,91
C22 (jetre)	36	0,86
C50 (dojke)	34	0,81
C18 (debelo crevo)	32	0,76
C20 (zadnje crevo)	28	0,67
C25 (pankreas)	24	0,57

Veliki značaj imaju pokazatelji evidentiranog morbiditeta – razboljevanja. U strukturi morbiditeta stanovništva starijeg od 19 godina u Službi opšte medicine, gde po pravilu i najveći broj korisnika zdravstvene zaštite ostvaruje kontakt sa zdravstvenom službom, vodeće prvo mesto zadržavaju bolesti sistema za disanje sa 35% učešća, potom slede bolesti kardiovaskularnog sistema sa 12% učešća (najčešće bolesti iz ove grupe su arterijska hipertenzija i ishemijska bolest), i bolesti koštano mišićnog sistema sa 9% učešća.

Najčešći maligniteti koji se javljaju na našoj teritoriji su

- malignitet dojke ,
- malignitet traheje , bronha i pluća i
- malignitet creva.

Ono što se uočava jeste i povećanje udela mentalnih oboljenja u strukturi razboljevanja u odnosu na prethodnu godinu a najčešća iz ove grupe bolesti su neurotski i stresogeni peremećaji.

Najveći socijalno medicinski značaj imaju bolesti kardiovaskularnog sistema i maligniteti jer dominiraju našom nacionalnom patologijom i u strukturi mortaliteta (umiranja) i u strukturi morbiditeta (razboljevanja). Radi se o bolestima koje su :

- dugotrajne i masovne
- ostavljaju rezidualnu nesposobnost
- posledice koje ostavljaju su brojne i zahvataju niz sfera društva (zdravstvene , ekonomske i socijalne)
- zahtevaju dugi period stručnog nadzora i opservacije
- većina terapijskih mera su neugodne i dugotrajne
- većina bolesti iz grupe kardiovaskularnih i maligniteta su neizlečive
- na njihovu pojavu prevashodno utiču faktori ponašanja
- prevencija ovih bolesti se ogleda, prvenstveno u borbi protiv faktora rizika ovih bolesti a to su nepravilna ishrana, nedovoljna fizička aktivnost , pušenje , alkohol i stres.

TABELA BR 3: NAJČEŠĆE BOLESTI – OPŠTA MEDICINA U 2006. GODINI

NAJČEŠĆE BOLESTI	OPŠTA MEDICINA	
	Broj	%
Bolesti sistema za disanje J00-J99	67114	26.3
Bolesti sistema krvotoka I00-I99	40746	15.9
Bolesti koštanog sistema i vezivnog tkiva M00-M99	31933	12.5
Ostale	115281	45.3
UKUPAN MORBIDITET	255074	100

U odnosu na prethodnu godinu uočava se povećanje udela KVS bolesti u ukupnom morbiditetu (sa 12 % učešća u 2001 godina i sa 13,62 % - povećanje je za 12 % u odnosu na prethodnu godinu – 2002 ; 2003 je udeo 15,4 % a u 2005 udeo ovih bolesti je na nivou prethodnih) a smanjenje udela respiratornih bolesti u ukupnom morbiditetu (2001 g. je bilo 35 % učestalosti a ove godine 29,4 % , u 2005 udeo ovih bolesti je manji za 10%). Isti komentar se odnosi i na službu medicine rada .U ovoj službi 2001 god. učešće bolesti respiratornog sistema je bilo 36 % (2002 je 31 %) a KVS je bilo 7,7 % (2002 je 10,62 % - povećanje za 27 % , 2003 je 11%). Ukupan morbiditet je povećan za 3,3% u odnosu na prethodnu godinu.

TABELA BR 4: NAJČEŠĆE BOLESTI – MEDICINA RADA U 2006. GODINI

NAJČEŠĆE BOLESTI	MEDICINA RADA	
	broj	%
Bolesti sistema za disanje J00-J99	9305	20.2
Bolesti koštanog sistema i vezivnog tkiva M00-M99	9670	21
Bolesti sistema krvotoka I00-I99	4505	9.8
Ostale	22631	49
UKUPAN MORBIDITET	46111	100

TABELA BR 5: NAJREĐE BOLESTI – OPŠTA MEDICINA 2006. GODINA

NAJREĐE BOLESTI	OPŠTA MEDICINA	
	Broj	%
Stanja u porođajnom periodu P00-P96	12	0.004
Trudnoća, radjanje i babinje O00-O99	69	0.02
Urođene nakaznosti, deformacije i hromosomske nenormalnosti Q00-Q99	95	0.03
Ostale	254898	99.9
UKUPAN MORBIDITET	255074	100

TABELA BR 6: NAJREĐE BOLESTI – MEDICINA RADA 2006. GODINA

NAJREĐE BOLESTI	MEDICINA RADA	
	Broj	%
Urođene nakaznosti i deformacije Q00-Q99	9	0.01
Trudnoća rađanja i babinje O00-O96	10	0.02
Bolesti nervnog sistema G00-G99	576	1.2
Ostale	45516	98.7
UKUPAN MORBIDITET	46111	100

Najređe bolesti u posmatranim službama su urođene nakaznosti i bolesti vezane za trudnoću i babinje .U posmatranom periodu nema neke značajne promene .

TABELA BR 7: KARDIOVASKULARNE BOLESTI U 2006. GODINI

KARDIOVASULARNE BOLESTI	OPŠTA MEDICINA		MEDICINA RADA	
	Broj	%	Broj	%
KVS svega	40746	16	4505	9.7
Hipertensio arterialis essentialis	25242	9.8	2932	6.3
Druge bolesti srca	3114	1.2	120	0.2
Druge ishemijske bolesti	2871	1.1	240	0.5
Ostale	214328	84	41606	90.3
UKUPAN MORBIDITET	255074	100	46111	100

Najčešće bolesti KVS su arterijska hipertenzija i druge ishemijske bolesti sa značajnom učestalošću u strukturi KVS bolesti.Struktura KVS bolesti pokazuje povećanje svake od ove bolesti u odnosu na prethodnu godinu.Na istom novou učestalosti kao i prethodne godine.

TABELA BR 8: MENTALNA OBOLENJA U 2006. GODINI

MENTALNA OBOLENJA	OPŠTA MEDICINA		MEDICINA RADA	
	Broj	%	Broj	%
Mentalna oboljenja svega	10004	4	1405	3
F40 – F48	6188	2.4	1016	2.2
F30 – F39	1856	0.7	173	0.3
Drugi duševni poremećaji ponašanja	754	0.2	82	0.2
Ostale	245070	96	44706	97
UKUPAN MORBIDITET	255074	100	46111	100

Analizom mentalnih poremećaja uočava se povećanje udela ovih bolesti u ukupnom morbiditetu kao i povećanje pojedinih mentalnih bolesti u strukturi ukupnih mentalnih oboljenja .U odnosu na prethodnu godinu nivo učestalosti je na istom nivou.

TABELA BR 9: TRI NAJREĐE DIJAGNOZE - OPŠTA MEDICINA U 2006. GODINI

TRI NAJREĐE DIJAGNOZE	OPŠTA MEDICINA	
	Broj	%
Amebiasis	1	0.0003
Infectio gonococcica	1	0.0003
Septikaemia	1	0.0003
Ostale	255071	99.9
UKUPAN MORBIDITET	255074	100

TABELA BR 10: TRI NAJREĐE DG. – MEDICINA RADA U 2006. GODINI

TRI NAJREĐE BOLESTI	MEDICINA RADA	
	Broj	%
Neoplazma malignum cerebri	1	0.002
Neoplazmamalignum pancreatis	1	0.002
Neoplazma vesicae urinariae	1	0.002
Ostale	46100	99.9
UKUPAN MORBIDITET	46111	100

TABELA BR 11: NAJČEŠĆI MALIGNITETI–OPŠTA MEDICINA U 2006. GODINI

MALIGNITETI	OPŠTA MEDICINA	
	Broj	%
Maligniteti - svega	1407	0.5
Neoplazma mammae	263	0.1
Neoplazma traheae, bronchi et pulmonis	162	0.06
Neoplazma corpori uteri	166	0.06
Ostale	253667	99.5
UKUPAN MORBIDITET	255074	100

Učešće malignih bolesti u ukupnom morbiditetu u službi opšte medicine je 0.5 % sa dominacijom maligniteta dojke sa 0.1 % učešća u strukturi malignih bolesti. U odnosu na prethodnu godinu imamo povećanje . Analizom maligniteta u medicini rada dobijamo slične podatke ali su procentualna povećanja u strukturi veća u odnosu na opštu medicinu .

TABELA BROJ 12: NAJČEŠĆI MALIGNITETI–MEDICINA RADA U 2006. GODINI

MALIGNITETI	MEDICINA RADA	
	Broj	%
Maligniteti – svega	98	0.2
Neoplazma mammae	13	0.02
Neoplazma tracheae, bronchi et pulmonis	10	0.02
Drugi zloćudni tumori debelog creva	12	0.02
Ostale	4513	9.78
UKUPAN MORBIDITET	46111	100

TABELA BR 13: ENDOKRINE BOLESTI U 2006. GODINI

ENDOKRINE BOLESTI	OPŠTA MEDICINA		MEDICINA RADA	
	Broj	%	Broj	%
E grupa ukupno	8356	3.3	1402	30.4
Diabetes mellitus	3604	1.4	217	4.7
Ostale	246718	96.7	3209	69.6
UKUPAN MORBIDITET	255074	100	4611	100

Analizom endokrinih bolesti uočava se povećanje ovih bolesti u strukturi ukupnog morbiditeta za 30 % u odnosu na ukupni morbiditet. Grupa E je bila zastupljena sa 3 % a za 2006 ta zastupljenost je 3.3 %. Dijabetes mellitus ide sa 1 % na 1,4% učestalosti.

GRAFIKON BR 2: DIJABETES MELLITUS U STRUKTURI GRUPE E MKB

